SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1325

av Sten Bergheden (M)

Färre myndigheter, mindre byråkrati och i stället mer resurser till välfärden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att genomföra en samlad översyn av statens myndigheter i syfte att långsiktigt minska antalet myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att antalet statliga myndigheter bör minska med minst 20 procent inom tio år genom sammanslagningar, regelförenklingar, effektiviseringar och avvecklingar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att besparingar från sammanslagna eller avvecklade myndigheter i första hand bör användas för att stärka företagsklimatet, sjukvården, äldreomsorgen, rättsväsendet, polisen, försvaret och andra kärnuppgifter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tidöregeringen tog viktiga steg genom att minska antalet myndigheter genom sammanslagningar och avveckling av vissa verksamheter. Det är ett steg i rätt riktning. Men reformtakten behöver öka om Sverige ska få en mer effektiv statlig organisation och bättre användning av skattebetalarnas pengar.

Sverige har under alltför lång tid byggt upp en allt större statlig myndighetsapparat. Nya myndigheter har tillkommit, uppdrag har utökats och administrationen har vuxit. Samtidigt upplever många företagare, lantbrukare, markägare, kommuner och privatpersoner att det inte blivit enklare att få besked eller snabbare att få beslut.

I dag finns omkring 340 statliga myndigheter under regeringen. Många av dessa fyller viktiga funktioner, men det finns också myndigheter med överlappande uppdrag, dubbla granskningsroller och verksamheter som i flera fall skulle kunna samordnas betydligt bättre. Resultatet blir ofta mer byråkrati, längre handläggningstider och ökade kostnader för skattebetalarna. Myndigheterna riskerar att sysselsätta sig själva.

Den som driver företag, brukar jord eller skog, vill bygga ett hus eller utveckla sin verksamhet möter ofta flera olika myndigheter i samma ärende. Liknande uppgifter ska lämnas flera gånger och olika myndigheter kan göra olika bedömningar av samma fråga. Detta skapar frustration, förseningar och kostnader som hämmar både företagande och utveckling.

Varje myndighet kräver dessutom egen ledning, egna administrativa funktioner, egna IT-system, kommunikationsavdelningar, ekonomifunktioner och annan stödverksamhet. Även om varje enskild kostnad kan vara motiverad innebär den samlade effekten att allt större resurser riskerar att bindas upp i administration i stället för att komma medborgarna till del. Grundprincipen bör vara enkel. Om två myndigheter arbetar med liknande frågor bör de kunna bli en. Om en mindre myndighets uppgifter kan hanteras av en större myndighet bör verksamheten flyttas dit. Om en myndighet inte längre fyller en tydlig funktion bör den avvecklas. Även en översyn av regelverket kan minska behovet av en myndighets uppgifter. Staten ska inte vara större än nödvändigt. Sverige står samtidigt inför betydande utmaningar inom sjukvården, äldreomsorgen, rättsväsendet och försvaret. Många kommuner och regioner har svårt att få resurserna att räcka till. Vårdköerna är fortfarande långa på många håll, behoven inom äldreomsorgen ökar och kraven på ett starkare försvar och fler poliser är större än på länge.

Sverige behöver en utveckling där en större andel av skattebetalarnas pengar går till bättre företagsklimat, sjukvård, äldreomsorg, trygghet, utbildning och andra centrala välfärdsuppgifter. Varje krona som kan frigöras genom färre myndigheter, mindre administration och minskat dubbelarbete är en krona som istället kan användas för att skapa tillväxt, korta vårdköer, stärka äldreomsorgen, öka tryggheten och förbättra samhällsservicen. Målet bör därför vara att under en tioårsperiod minska antalet statliga

myndigheter med minst 20 procent. Ett sådant mål skapar en tydlig riktning för framtida regeringar och myndigheter och bidrar till att hålla tillbaka de administrativa kostnaderna i Sverige.

En effektiv stat handlar inte om hur många myndigheter som finns utan om vilka resultat som levereras. Skattebetalarnas pengar ska användas klokt och ansvarsfullt. Mer resurser bör gå till välfärd, sjukvård, trygghet och andra kärnuppgifter, och mindre resurser bör gå till administration, byråkrati och dubbla myndighetsfunktioner. Färre myndigheter, tydligare ansvar och lägre administrativa kostnader skulle ge mer resurser till välfärden, stärka Sveriges konkurrenskraft och göra vardagen enklare för medborgare och företag i hela landet.

Sten Bergheden (M)